

สัมมนาวิชาการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ
วันที่ 30 มกราคม 2566 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
และผ่านระบบ Video Conference

*****

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญต่อประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากหลายประเทศได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น สำหรับประเทศไทยพบค่าเฉลี่ยรายปีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas emission) ตั้งแต่ พ.ศ.2543 – 2561 เพิ่มขึ้นคิดเป็น 2.01% สำหรับสถานการณ์อุณหภูมิสูงสุดของประเทศไทยในรอบ 7 ปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มลดลง แต่หากนำค่าอุณหภูมิสูงสุดไปเทียบกับค่าเผื่อรังสีผลกระทบต่อสุขภาพจากความร้อนตามประกาศของกรมอนามัย พบว่าอยู่ระหว่าง 40.1 – 43.0 องศาเซลเซียส ซึ่งอยู่ในระดับอันตรายต่อสุขภาพ โดยปี พ.ศ.2565 มีอุณหภูมิสูงสุดรายวันที่ 42.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2565 ที่จังหวัดลำปาง นอกจากนี้พบสถานการณ์ด้านอุทกภัยมีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น จากทั้งสถานการณ์ฝนตกหนักที่มีความถี่เพิ่มมากขึ้นและระดับน้ำทะเลหนุน โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้คาดการณ์ว่าหากไม่มีการดำเนินการที่รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จะส่งผลให้ประชากรไทย 2,451,300 ราย จะได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและระดับน้ำทะเลหนุนในปี พ.ศ.2613 – 2643 รวมทั้งจะมีผู้เสียชีวิตที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุจะเสียชีวิตจากสภาพอากาศร้อนจัดเพิ่มขึ้น 14,000 ราย ในปี พ.ศ.2623

ขณะนี้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั่วโลกภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) รวมทั้งประเทศไทย ได้จัดทำความตกลงปารีส (Paris Agreement) เพื่อกำหนดความร่วมมือ โดยมี 3 เป้าหมายหลัก คือ 1) การควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า 2 องศาเซลเซียส และพยายามควบคุมไม่ให้เพิ่มขึ้นเกิน 1.5 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม 2) เพิ่มขีดความสามารถการปรับตัว และ 3) การสร้างกองทุนหมุนเวียนที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งจากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 27 (COP27) ได้มีข้อห่วงกังวลด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ประเทศจำนวนมากยังไม่สามารถจัดทำและหรือดำเนินการตามแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างพอเพียง เพราะการปรับตัวฯ มีความจำเป็นต่อการลดความเสี่ยงและความเปราะบางหรือเพิ่มศักยภาพในการปรับตัวฯ เนื่องจากเป็นความท้าทายระดับโลกที่ทุกประเทศเผชิญ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และนานาชาติ และยังเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาวเพื่อปกป้องต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และระบบนิเวศ

ประเทศไทยได้จัดแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (NAP) โดยมีความเกี่ยวข้องกับ 6 สาขา รวมทั้งสาขาสาธารณสุขเป็นหนึ่งในสาขาที่ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปรับตัวฯ ด้วยเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการรับมือด้านสาธารณสุขรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดทำ ‘แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข ระยะที่ 1 (พ.ศ.2564 – 2573)’ หรือ HNAP โดยมีเป้าประสงค์สูงสุดคือ ลดการเจ็บป่วยต่อประชาชน ลดผลกระทบต่อประเทศ และเป็นศูนย์กลางในระดับ

เอเชียในการจัดการกับความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสัมมนาวิชาการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพที่จัดขึ้นในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวฯ โดยเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพและแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมทั้งเป็นมุดหมายสำคัญของการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข ระยะที่ 1 (พ.ศ.2564 – 2573) ของภาคสาธารณสุขต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเผยแพร่และสร้างความเข้าใจต่อแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข ระยะที่ 1 (พ.ศ.2564 – 2573)
- 2) เพื่อแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข ระยะที่ 1 (พ.ศ.2564 – 2573) ระยะสั้น พ.ศ. 2564 – 2565

3. ระยะเวลา 1 วัน รูปแบบ Hybrid (ออนไลน์และออนไลน์ร่วมกัน)

4. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน จากหน่วยงาน ดังนี้

เข้าร่วมทางออนไลน์

- หน่วยงานส่วนกลางกรมอนามัย และศูนย์อนามัยที่ 1-12, สถาบันพัฒนาสุขภาพวะเขตเมือง, ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ, ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองบริหารการสาธารณสุข สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ กองสาธารณสุขฉุกเฉิน)
- กรมควบคุมโรค (กองระบาดวิทยา กองโรคติดต่อทั่วไป กองโรคติดต่อหน้าโดยแมลง สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน สถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองระบาดวิทยา)
- กรมการแพทย์ (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี)
- กรมสุขภาพจิต (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต)
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กองวิชาการและแผนงาน)
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (กลุ่มแผนงาน กองสุขศึกษา)
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน)
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร)
- กระทรวงพลังงาน (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน)
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ปลัดการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี

อวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

- กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ)
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กองความปลอดภัยและอาชีวอนามัย)
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (กองส่งเสริมความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (กรมอุทยานวิทยา)
- กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองสาธารณสุขท้องถิ่น)
- สำนักงานสภาพัฒนาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- กระทรวงกลาโหม (กรมแพทย์ทหารบก สำนักงานแพทย์ สำนักงานสนับสนุน สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม)
- กระทรวงการท่องเที่ยว และการกีฬา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว กองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว)
- กระทรวงศึกษาธิการ (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
- กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- ประธานสภาคนบตีคณะสาธารณสุขศาสตร์แห่งประเทศไทย
- มหาวิทยาลัยมหิดล (คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน)
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะสาธารณสุขศาสตร์)
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (คณะแพทยศาสตร์)
- มศว. (คณะแพทยศาสตร์)
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า
- คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
- มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- องค์การอนามัยโลก (WHO)
- องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- กรุงเทพมหานคร (สำนักอนามัย สำนักสิ่งแวดล้อม)

เข้าร่วมทางออนไลน์

- ศูนย์อนามัยที่ 1-12, สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง, ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ, ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ 77 จังหวัด

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้รับความรู้ความเข้าใจด้านผลกระทบต่อสุขภาพที่มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2) ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้รับความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญต่อประเด็นการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 3) ภาคสาธารณสุขและภาคส่วนอื่นได้รับทราบความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนแผน HNAP

7. ผู้ร่วมเสวนา ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- 1) องค์การอนามัยโลก
- 2) กรมอุตุนิยมวิทยา
- 3) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) กรมควบคุมโรค
- 5) กองสาธารณสุขฉุกเฉิน
- 6) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 7) สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย
- 8) กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย
- 9) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม

8. ผู้ดำเนินการอภิปราย:

- ดร.กรรณิการ์ ธรรมพานิชวงศ์ นักวิชาการอาวุโส ทีมนโยบายด้านภูมิอากาศและการพัฒนาสีเขียว มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
- ดร.อัศมน ลิ้มสกุล ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

9. ผู้ประสานการดำเนินงาน

1. นายประยูร ภักดิ์พัฒนาทร 02 590 4384
2. นางสาวอภิญญา พึ่งประยูร 02 590 4364
3. นางสาวกุลสตรี ชัชวาลกิจกุล โทร 02 590 4951 E-mail aommon09@gmail.com